

BEDRIJFSHULPVERLENING

KWALITEIT BEDRIJFS- BRANDWEERPERSONEEL

Met de komst van de Wet veiligheidsregio's gelden er andere regels voor brandweerpersoneel. De rijksbrandweeropleidingen krijgen een andere vorm. Het gaat om vakbekwaam worden én blijven. Het nieuwe brandweeronderwijs wordt functiegericht in plaats van ranggericht. Dit heeft ook gevolgen voor bedrijven. De opleiding kan voor bedrijven met een bedrijfsbrandweer meer - inhoudelijke - ballast en hogere kosten met zich brengen.

Bedrijven hebben daarom het initiatief genomen om mogelijkheden te bekijken voor 'eigen' brandweeropleidingen. Dit gebeurt in een samenwerkingsverband van Stichting CaBO (Calamiteitenbeheersing in Bedrijven en Organisaties), Vereniging Nederlands Chemische Industrie (VNCI) en de werkgroep Brandweerkosten van Deltalings, samen met een behoorlijk aantal individuele bedrijven. Hoe de bedrijfsbrandweeropleidingen eruit moeten zien, is nog altijd niet eenvoudig te bepalen. Bedrijven hebben verschillende visies en afwegingen en er zijn veel partijen bij betrokken. Men gaat daarom uiterst zorgvuldig te werk in nauw overleg met andere partijen.

Al vanaf de start van de herziening van het Besluit Bedrijfsbrandweren in 2004 is Stichting CaBO betrokken bij het onderwerp. Het traject heeft geresulteerd in een nieuw Besluit Bedrijfsbrandweren, nu ondergebracht in het Besluit veiligheidsregio's. Gelijkijdig is het Besluit Kwaliteit Brandweerpersoneel geëvalueerd. Deze wijzigingen zijn opgenomen in het Besluit Personeel Veiligheidsregio's.

Beide besluiten zijn onderdeel van de Wet veiligheidsregio's die per 1 oktober van kracht wordt. De veiligheidsregio's hebben tot doel de brandweezorg, de geneeskundige hulpverlening en de rampenbestrijding en crisisbeheersing onder één regionale bestuurlijke regie te realiseren. Met de Wet veiligheidsregio's moet de bestuurlijke en operationele slagkracht vergroot

worden. De genoemde besluiten regelen de kwaliteit van rijksbrandweerpersoneel, maar bieden ook ruimte om kwaliteitseisen aan acht specifiek benoemde bedrijfsbrandweerfuncties te stellen.

Doelgroep en vertegenwoordiging

Er is een voorkeur uitgesproken om niet in te zetten op systeemverantwoordelijkheid voor bedrijfsbrandweeropleidingen. Wel willen bedrijven verantwoordelijkheid nemen in het onderwerp. De vraag welke bedrijven vertegenwoordigd moeten worden blijft lastig te beantwoorden. De doelgroep is grofweg te verdelen in drie categorieën: bedrijven met een aangewezen bedrijfsbrandweer, met een niet-aangewezen bedrijfsbrandweer (dus die op andere dan wettelijke gronden een bedrijfsbrandweer hebben) of bedrijven met een andere hulpverleningsorganisatie. Primair wordt uitgegaan van bedrijven die volgens het Besluit Bedrijfsbrandweren aangewezen worden tot het hebben van een bedrijfsbrandweer. Andere bedrijven moeten wel kunnen aansluiten. Dit alles is uiteengezet in de Startnotitie Herziening Opleidingen Bedrijfsbrandweren.

Lessen uit het verleden

Stichting CaBO heeft vanuit haar verleden als Stichting Bedrijven met Bedrijfsbrandweer ervaring met eigen opleidingen. Dit kende naast voordelen ook nadelen. Zo bleek de ballast minder groot dan werd aangenoemen, was het organisatorisch erg lastig om voldoende opleidingsdagen te organiseren en te bemannen en bleek in de samenwerking met de regionale brandweer dat deze minder gedragen werd (geen gevoel van gelijkwaardigheid). In de daadwerkelijke kostenbesparing voor bedrijven hierbij is onvoldoende inzicht.

Uiteenlopende wensen

Een enquête onder bedrijven bevestigde de uiteenlopende visies en standpunten. Sommige bedrijven volgen gewoon de rijksopleiding. Omdat zij dit verplicht

zijn vanuit hun aanwijzingsbeschikking, of omdat zij dezelfde opleiding willen als de brandweer vanuit de visie dat een bedrijfsbrandweer ieder risico moet kunnen bestrijden. Anderen willen rijksopleidingen volgen vanwege samenwerking en uitwisseling van functionarissen met de regionale brandweer. Het merendeel van de ondervraagde bedrijven ziet graag minimaal aanpassingen in de rijksopleidingen zoals een oplossing voor de externe stageplicht en het verwijderen van ballast. Maar wat ballast is voor het ene bedrijf, is dat niet voor het andere. Slechts een enkel bedrijf wil volledig nieuwe eigen opleidingen.

In een constructieve discussiebijeenkomst voor betrokken bedrijven afgelopen najaar hebben zo'n 40 organisaties standpunten met elkaar gedeeld. Dat bedrijven zich betrokken voelen, blijkt uit de enthousiaste deelname in een werkgroep en stuurgroep die aan de slag zijn gegaan met het project dat 'Kwaliteit Bedrijfsbrandweerpersoneel' is genoemd.

Ontwikkeling kwalificatieprofielen

De werkgroep onderzoekt welke onderdelen in de huidige rijksbrandweeropleidingen niet relevant zijn voor bedrijfsbrandweerpersoneel. En hoe deze 'gaten' in de leergang gecompenseerd kunnen worden met bedrijfs-specifieke modules om een gelijkwaardige en volwaardige opleiding voor bedrijfsbrandweerpersoneel te kunnen garanderen.

In de werkgroep zijn professionals uit zo'n 20 organisaties vertegenwoordigd, veelal aangewezen, maar ook niet-aangewezen bedrijven en anderen zoals het VNCI. Allereerst worden kwalificatieprofielen ontwikkeld voor twee bedrijfsbrandweefuncties die in het Besluit Personeel Veiligheidsregio's zijn benoemd: Bedrijfsbrandweer Manschap en Bedrijfsbrandweer Bevelvoerder.

In de kwalificatieprofielen worden de kerntaken van deze functies vastgelegd. De werkgroep volgt hierbij de werkwijze en structuur zoals gehanteerd bij het opstellen van de kwalificatieprofielen voor rijksbrandweeropleidingen. De profielen dienen als basis voor het opstellen van proeven van bekwaamheden (voorheen examens), waarna les- en leerstof ontwikkeld kan worden.

Betrokken partijen

De stuurgroep volgt de activiteiten van de werkgroep

en creëert de randvoorwaarden. Zij draagt zorg voor toetsing en betreft relevante partijen in het proces. Naast vertegenwoordigers van Stichting CaBO, VNCI en Deltalinqs-Werkgroep Brandweerezaken, maken ook de Gezamenlijke Brandweer, het Nederlands Bureau Brandweereexamens (Nbbe) en de Nederlandse Vereniging voor Brandweer en Rampenbestrijding (NVBR) deel uit van de stuurgroep.

Het Ministerie van BZK is blij met de genomen stappen. Zij hecht veel waarde aan de rol van genoemde externe partijen. Vooral het Nbbe wordt een cruciale rol toebedeeld. De stuurgroep en het bestuur van Stichting CaBO ondersteunen dit, maar zij willen ook het Veiligheidsberaad betrekken. Zij is de vertegenwoordiging van het bevoegd gezag (het bestuur van de Veiligheidsregio) in een eventuele aanwijspprocedure voor bedrijfsbrandweren.

Bij de start van het project is er waardevol contact geweest met opleidingsinstituten. Er is oog voor de belangen van zowel regionale als particuliere opleidingsinstituten. De kennis en ervaring die opleiders hebben is bijzonder waardevol. Zij zullen op een later moment erbij betrokken worden voor de ontwikkeling en invulling van les- en leerstof; naar verwachting in het voorjaar van 2011.

Het is nog niet duidelijk hoe opleidingen voor Bedrijfsbrandweer Manschap en Bedrijfsbrandweer Bevelvoerder eruit kunnen zien. Of wanneer ze kunnen starten.

Een ambitieuze planning laat september 2011 zien.

Het zal zeker niet lukken een opleiding te ontwikkelen die voor ieder bedrijf passend is. Daarvoor zijn bedrijven en hun afwegingen te divers. Maar het zal bedrijven in ieder geval ruimte geven om een keuze te maken. En hopelijk meer duidelijkheid en houvast geven in de samenwerking met de (regionale) brandweer.

Meer informatie

Bedrijven in de achterban van Stichting CaBO worden via nieuwsbrieven geïnformeerd over ontwikkelingen.

De leden van VNCI en Deltalinqs ontvangen ook via het eigen netwerk informatie.

Op 30 september organiseert Stichting CaBO haar jaarlijks symposium; het project Kwaliteit Bedrijfsbrandweerpersoneel zal hier aan de orde komen.

Heeft uw bedrijf belangstelling om hieraan deel te nemen, neem dan contact op met het bedrijfsbureau van Stichting CaBO via info@stichtingcabo.nl. [J

Het gaat om vakbekwaam worden én blijven